

Szám.

rekek,
elfog-
meg,
szólt
ok és
k még
altabb,
r még
ndnyá-
k min-
k, szólt
senkit,
ziükség.
k min-
siknek,
i hasz-
bagoly.
i. Leg-
alanok
tanak.
tőlük.

KIS TRAP

— NÉZZETEK! (Lásd a 359. lapon.)

XLII. kötet, 23. szám.

Ara negyedévre 1 frt 40 kr. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1892. június 5-én.

K.

zámában
beküld-
Rikárd,
Tihamér

ó bácsi
számra

inséges
Schulek

zünidei

es ada-
bácsi.

eum-épület.
esten.

NÉGYEN EGY SZIGETEN.

(Elbeszélés képekkel.)

— Az »Ezüst-barlang« szerzőjétől. —

MESSE. idegen világba vezet-
telek a jó minapában. kis ol-
vasóim. mikor az ezüst-bar-
lang történetét beszéltem el.
Ugy hallottam, hogy sokan olvastatok ér-
deklődve és örömmel. S hogy jól hallot-
tam, onnan gondolom, mert sokan kér-
dezték már azóta, nincs-e még valami
ilyen forma történetke a fiókomban?

Éppen olyan nincs, de van egy kisebb,
az is másféle. Ha azonban megint ked-
vetek van egy kis kirándulásra érdekes,
szokatlan tájakra, hát akkor talán ezt
sem fogjátok unalmasnak találni.

Ezuttal a világnak egészen más tájé-
kára fogunk elbolyongani: déli Ameri-
kába, a brazilai tengerpart vidékére.
Nem leszünk ott vadak közt, mert ott
csak éppen olyan művelt nép lakik, mint
nálunk, ha egyben-másban különböznek
is a szokásai.

Mindjárt, amint itt a tengerparton
végig nézünk, négy gyereket látunk, akire
akár rá is foghatnók, hogy már láttuk
valahol, pedig bizony soha sem láttuk.
És még azt is mernők mondani, hogy
majálisra mennek, amiben úgy félig-
meddig igazunk is volna, azzal a külön-
séggel, hogy ott a majálisok nem május-
ban vannak. Hanem az már bizonyos,
hogy mikor két fiu és két leány vigan
dalolva jár messze a háztól és nagy
kosarat czipel, tele mindenféle jó harapni

valóval, akkor nyári kiránduláson van-
nak, még ha nem is majális a neve.

Már ebben csakugyan nem tévedtünk,
mert éppen megszólalt a kisebbik fiu:

— Én azt hiszem, hogy most már
pihenőt tarthatnánk. Még messze van
a nagy erdő, itt meg igen jó árnyékos
fa kínálkozik.

— Károlynak igaza van, bizonyítá a
kisebbik leány. Nehéz is lesz ezt a kosá-
rat odáig czipelni.

— Értelek, Milikém, nagyon jól érte-
lek, felelé nevéve a nagyobbik fiu.
Ti már szeretnétek egy kicsit könnyíteni
a kosáron. Mit gondolsz, Lottika, meg-
engedjük?

— Miért ne? Nem éppen nagyon
sietős az utunk, a kosár meg ugyancsak
teli van rakva, jut belőle egy kis előleges
ozsonnára is. Magam sem bánom, Palikám,
ha kissé megpihenünk, mert a kosár
csakugyan nehéz.

— Mondtam, hogy majd viszem én
magam az egész uton.

— Oh persze! Az nem volna igazság,
hogy csak te fáradj. Felváltva viszsziuk,
a kicsinyek a meddig bírják. Most pedig
rajtok a sor, hát pihenjenek előbb.

Pali jókedvüen engedett és le is tele-
pedtek a nagy fa alá, mely pompás
árnyékot adott. A kosár meg csakugyan
annyira tele volt rakva, hogy meg sem
látszott rajta egy kis megdézsmálás.
Ezért Károlyka föl is kiáltott:

— Bizony kár is tovább mennünk,
mikor itt olyan jó helyecskét találtunk...
végre is akarhová megyünk, csak az lesz
belőle, hogy letelepszünk a kosár mellé
és falatozunk.

— Oh
mint ott a
A jó ozso
nagy sétáv

— Teru
Pali kom
jutunk, o
tengerre.
csak vala

— Én r
mondá M
sétától.

— Jól
itt, ha n
bizony job

Ó maga
nitották,
volna ott
ságból mo
csot mond
jót nevet
mondta:

— Néz
a parton
Ha röste
jőjj a pá
ahol mi r

— Az
a kis lust
tehetnök

— Az
Lottika.
szabad es
valaki a

— Itt
Ó birja a
segitünk
köllene e

— Oh persze! Itt nem olyan szép, mint ott a sűrű erdőben, szólt Lottika. A jó ozsonnát meg ki is kell érdemelni nagy sétával. Menjünk csak tovább.

— Természetes hogy megyünk, szólt Pali komolyan. Ott magas hegytetőre jutunk, onnan sokkal szebb lenézni a tengerre. Itt olyan sik a part, mintha csak valami tócsa volna.

— Én nem bánom, ha tovább megyünk, mondá Milike. Én nem félek a nagy sétától.

— Jól van no, hiszen én sem maradok itt, ha mindnyájan mentek. Pedig itt bizony jobb volna, szólt Károlyka.

Ő maga sem, de a többiek sem gyanították, hogy valóban sokkal jobb lett volna ott maradni. Károlyka csak lustaságból mondta, pedig nagyon böles tanácsot mondott vele. Hanem mint rendesen, jót nevettek rajta és Milike tréfásan mondta:

— Nézd, Károlyka, amott csónak van a parton kikötve. A mi öreg halászunké. Ha röstelled a gyaloglást, ülj bele és jőjj a part mentén csónakázva odáig, ahol mi majd letelepedünk.

— Az nem is volna rossz, kapott rajta a kis lusta. Szeretném tudni, miért is ne tehetnők meg?

— Azt bizony tudhatnád is, felelé Lottika. Nagyon jól tudod, hogy nem szabad csónakba ülnünk, ha nincs velünk valaki a nagyok közül.

— Itt van Pali, hát nem elég az? Ő bírja az evezést, egy kicsit pedig mi is segítünk ... És milyen jó volna, ha nem köllene ezt a nehéz kosarat czipelni!

Már erre mindnyájan össze néztek. Lám, ez a lusta kis Károly nem is olyan ostoba, mint hitték. És Pali csakugyan jól tud bánni az evezővel, kivált mikor olyan csöndes a tenger, mint most. Olyan sima, mint valami elzárt kis tavacska.

Pali körül-belől tizennégy éves volt, négyök közt a legidősebb, legerősebb és persze a legokosabb is. Ő már sokfelét megpróbált, amire testvérei nem is gondolhattak. Neki már azt is megengedte az atyjok, hogy az öreg halással a tengeren csónakázzék. Egymagának nem volt ugyan szabad a tengerre bocsátkoznia, de azt már ő maga is tulságos féltékenységnek találta szülei részéről, kivált mikor az öreg halász akár hányszor megdicsérte, hogy milyen jól forgatja az evezőt. De hát a szülei ugy kívánták, tehát engedelmeskedett.

Mert jó fiu volt Pali, hajlott a jó szóra. És most épp ezért gondolkozni kezdett rajta, nem teljesíthetné-e a testvérei kívánságát.

— Az csakugyan kellemes volna, mondá. Kár, hogy nincs itt az öreg. Bizonyosan szívesen elevezgetne velünk.

— Van is rá szükség! szólt Károly. Mintha bizony te nem bírnád magad is, kivált ha mi is segítünk valamicskét.

— No, ha nem bírja, akkor nem lehet és vége, mondá Lotti.

— Azt én nem mondtam, hogy nem bírom, felelt rá Pali, kissé sértődve. Csak azt nem szeretném, ha atyánk megharagudnék.

— Attól ugyan nem kell félnünk. Hiszen nem is fogja megtudni ... és ha megtudja is, legalább nem fogja többé

tiltani, hogy egymagad is elcsónakázgass, biztatta Károly. Az már mégis szörnyűség volna, hogy ilyen pompásan elmulathatnánk egy kis csónakázással is és ne merjünk bele fogni. Pedig tudom, mindnyájan szeretnétek.

— Persze! Én nem is tagadom, szólt Milike.

— Tagadni én sem tagadom, Lottika. De már az mégis egészen Palitól függ, meg akarja-e tenni?

Már így ugyancsak bizonyos lehetett Pali róla, hogy mit kívánnak tőle. Ha nem teszi, félnéknek fogják tartani vagy azt hiszik, hogy rossz testvér, aki nem teszi meg a kisebbekért, amit megtehet. De még ez talán nem lett volna elég, hogy elszánja magát. Hanem, az igazat megvallva, neki magának is nagy kedve volt a csónakázásra és jó lélekkel mondhatta magának, hogy ezuttal csakugyan semmi veszedelem sem támadhat belőle. Fölnézett az égre, végig nézett a tengeren. — teljesen tisztán ragyogott minden. Az égen egyetlen felhőcske sem mutatkozott, a tenger tükörsima volt. Már napok óta tartott a csöndes idő, s így akár egészen kis gyereket is rá lehetett volna bocsátani a tengerre. Az már csakugyan szégyen volna, ha még most sem merné megcsónakáztatni a testvéreit.

— Jól van no, hát nem bánom, mondá jószíviuen. De arra figyelmeztetek, hogy ott a vizen mégsem lesz az olyan nagyon kellemes. Mert ott nagyon ránk tűz ám a nap.

— Az nem baj, azon könnyen segíhetünk, szólt Lottika. Van itt a kosárban egy nagy abroszunk, azt kifeszítjük

ernyőnek. Csak egy pár kis rudat köllene a csónak oldalához erősíteniünk.

— Azt meg tudom csinálni.

Palinak mindig a zsebében volt a jó erős bicskája, melylyel kedvére faraghatott. A kosárban meg volt elég zsinór, mellyel a különféle elemőzsiás csomagok voltak össze kötve. Szaporán dologhoz láttak tehát és nem sokára nagyon jó sátor borult a csónak hátsó része fölé.

— Így ni! Akinek melege lesz, ide alája bujhat. No, most emeljük be a kosarat, aztán induljunk, mert lassacskán majd kifogyunk az időből.

A sok beszéd, tervezgetés, fontolgatás, készülődés közt csakugyan sok idő mult. De most már nem is késedelmeztek tovább, hanem beültek a csónakba, eltaszították a parttól és utra keltek, nagy ujjongás, kaczagás és dalolás közt.

Iparkodniok kellett, hogy helyre üssék a mulasztott időt, tehát szaporán hozzá láttak az evezéshez. Nagyon kellemesen ringatózott a csónak, de haladni kissé lassan haladt, mert Pali azt vette észre, hogy akármilyen izmos legénynek véli magát, mégis nem igen nagy az ő ereje, mikor a jól megrakott csónakot kell előre hajtani. Alig ha úgy nem volt, hogy mikor az öreg halással evezgetett, akkor is az edzett öreg lendített többet, ő pedig csak segített egy kicsit. Neki meg most még annyit sem segítettek. Lottika, Milike, Károlyka sorra próbálkoztak az evezővel, de nekik az inkább csak játék volt. Be-bemártogatták a vízbe, de biz' azzal a csónakon nem lendítettek; még jó, ha ki nem lóditották a helyes irányból, amerre Pali kormányozta. De ezen

nem volt
jutottak s
mes volt

Egyszer
a csónak r
horzsolódn

— Ohé
tunk, szó
említett
bon szikla
viz színéj
evezünk

Itt-ott
Megfordit
míg eddig
mellett e
kellett a
tak így b
láttak kir
fordulhat
kának ez

— Jaj
inkább té
messze va

— No
Hisz akk
haza is m

— Ma
már idái
vább. szó

Miliké
— Én

későn jut
milyen m
már min

— Töl
Károlyka
hogy ne
tudni, m

nem volt mit busulni, mégis csak előre jutottak s mindnyájoknak nagyon kellemes volt a ringatózás.

Egyszer aztán olyasmit éreztek, mintha a csónak nem ringatóznék, hanem inkább horzsolódnék. Néha szinte megakadt.

— Ohó, itt valami rossz helyre jutotunk, szólta Pali. Tudom is már... említette az öreg, hogy itt nagy darabon sziklák meredeznek föl egészen a víz színéig. Ezt meg köll kerülni, beljebb evezzünk hát a sik tenger felé.

Itt-ott látszott is egy-egy kiálló szikla. Megfordította tehát a csónak orrát és míg eddig csak egészen közel a part mellett eveztek, most messzire távozni kellett a nagy vízre. Már jó ideig haladtak így befelé, de oldalt még folyvást láttak kimeredező sziklákat, tehát nem fordulhattak vissza a part mentébe. Lottikának ez már szinte nem is tetszett.

— Jaj, ha ilyen nagyot köll kerülni, inkább térjünk vissza! Hiszen már olyan messze vagyunk, hogy alig látni a partot.

— No persze! ellenkezett Károlyka. Hisz akkor ha kijutunk, akár mindjárt haza is mehetünk.

— Magam is azt mondom, hogy ha már idáig evezünk, csak menjünk tovább, szólta Pali.

Milikének másféle aggodalma volt.

— Én nem bánom... de így nagyon későn jutunk az ozsonnához. Nézzétek, milyen mélyen jár már a nap. Ilyenkor már mindig túl vagyunk az ozsonnán.

— Tökéletesen igazad van, bizonyítá Károlyka, de ez nem olyan nagy baj, hogy ne segíthetnék rajta. Szeretném tudni, mért ne ozsonálhatnánk itt a

csónakban. Az még sokkal mulatságosabb, mint ott a fűben. A csónak bizony nem szalad el velünk, mikor erővel is alig bírjuk mozdítani.

Megint rábámultak Károlykára. Az már bizonyos, hogy ma senkinek sincsenek olyan jó gondolatai, mint neki. Még Pali sem tagadta, sőt neki talán még legjobban tetszett a terv, mert az evezésben ugyan csak elfáradt és kimelegedett, szinte csorgott róla a veriték.

— Csakugyan mindegy, akár itt töltjük az időt, akár ott a fák alatt. Ha majd oda értünk, mindjárt megindulunk hazafelé.

— Így már igazán mindegy. Lássunk hozzá!

Lerakták az evezőket, kibontották a kosarat és hozzá láttak a falatozáshoz. Jól el voltak látva harapni valóval, néhány üvegben inni való is volt bőven. Rég nem volt ilyen kellemes ozsonnájok. Még az is nagyon kedvezett nekik, hogy a hőség már nem volt olyan nagyon tikkasztó, mert a nap már nyugovóra hajlott és a száraz-föld felől kellemes szél kezdett lengedezni. A tenger vize már nem volt olyan tükör-sima, hanem apró hullámokat vetett, de éppen csak akkorákat, hogy igen kellemesen ringatta a csónakot. Hintáztak és fáradni sem köllött.

Mivel nem volt okuk sietségre, egészen kényelmesen lakomáztak. Csak akkor vettek valami különösebbet észre, mikor egyszer nagyon is nagyot ringott a csónak és ruhájokat, arcukat végig csapta egy goromba nagy hullám.

— Ohó! Mi ez? szólta Pali. Most már ideje, hogy vissza térjünk a parthoz.

Igen ám, a parthoz! De amint fölpillantottak, meglehetősen ijedelemmel azt látták, hogy éppen a partot nem látják, csak roppant távolságban, mint valami sötét vonalat.

— Hol vagyunk? Hova jutottunk? kiálták a kisebbek. Hiszen nem evezünk... mégis messzebb vagyunk.

Persze, hogy messzebb, még pedig mennyivel! Pali szinte belesápadt, mert ő csakhamar megértette. Mialatt oly nagyon kényelmesen falatoztak, a part felől lengő szélről mozgatott hullámok gyorsan vitték a csónakot ki, messzire a sík tengerre.

— Elég volt az ozsonnából. Tegyétek félre a kosarat. Most már sietnünk kell vissza, mert esteledik.

Hirtelen nagyon elmúlt a jó kedvök. Mert csakugyan esteledett. És tudták hogy ott náluk, a meleg égő alatt, csak rövid ideig tart az esti szürkület. A nappalra gyorsan következik a sötét éjszaka. És sötét éjjel künn csónakázni a sík tengeren, — az már nem éppen mulatságos. Milyen rész jut ki nekik ebből a kelletlen mulatságból, azt nem is sejtették.

Nem csak nem sejtették, hanem még akkor sem akarták elhinni, mikor már tapasztalni kezdték. Pali vette először észre, hányadán vannak és mindinkább sápadozott, mindinkább erőlködött, de nem szólt. Lottika azonban látta, hogy Palinak nagyon nem tetszik valami. És lassan-lassan ő is gyanítani kezdte.

— Nagyon furcsa ez, sugta Palinak. Nem jutunk közelebb a parthoz, pedig már mióta evezünk!

Nem bizony. Az a gyöngye evezés, amit ők végeztek, egészen kárba veszett. Ha egyszer-egyszer valamicskét lendítettek is a csónakon a part felé, a mindinkább erősödő hullámverés nyomban tizszer annyira sodorta őket kifelé. Pedig nem volt szélvész, csak éppen olyan jó erős, kellemes szél, a melyet a tengerészek nagyon szeretnek.

Palinak kidagadtak az erei, arczáról szakadt a veriték, de minden erőlködése hiába való volt. Végre teljesen kimerült.

— Már nem bírom... pihennem köll egy kicsit.

Pihenhetett bátran, már úgy is hiába volt minden. Az est gyorsan leszállt s hogy merre van a part, többé nem láthatták. A hullámok jobbra-balra forgatták a csónakot. Merre van a helyes irány, azt a sötétben kitalálni nem lehetett. Már csak kis darabra láttak s a tenger mindenütt egyforma. Csak annyit tudott Pali, hogy a szél ellen köllene eveznie. De éppen az éj leszálltával a szél is megszűnt teljesen. A víz ismét egészen csöndes, sima lett. Sejtelmök sem lehetett róla, hogy ha a csónakot hajtják, nem éppen még messzebb távoznak-e a parttól?

Ezt lassanként Milike és Károlyka is megértették s nagy rémületökben sirva fakadtak.

— Mi lesz belőlünk! Oh! Itt veszünk a vizen...

Pali maga is közel volt az elcsüggedéshez, de érezte, hogy most mégis neki a kötelessége, hogy valamiképp megnyugtassa kisebb testvéreit.

— Isten kezében vagyunk, mi magunk most már nem tehetünk semmit. A két-

ségbeesés
szép csö
semmi ba
csónak f
ugy sem
pen haza
Ezt a
megfogá
rémülve.
És utolj
csónak f
lésre biz
tehetetlen
geren.

Akár
oly édes
s a jóték
félelmet
csöndes
totta, a
gyöngén
lenül vi
reggel a
nézett,
nyök. K

— N
is nagy
lapon.)

Csak
vizből k
vidáman

— R
csöndes
Ott ma
haza se
És fr
hez, gy

ségbeesés nem segít rajtunk. Ha ilyen szép csöndes marad az idő, nem lesz semmi bajunk az éjen át. Feküdjétek le a csónak fenekére és aludjatok, okosabbat úgy sem tehettek. Majd reggel aztán szépen haza eresztünk.

Ezt a jó tanácsot nagyon nehéz volt megfogadni, mikor annyira meg voltak rémülve. De végre sem tehettek egyebet. És utoljára maga Pali is lekuporodott a csónak fenekére és elaludt. A Gondviselésre bizta, hogy oltalmazza őket, akik tehetetlenül hanyódtak a végtelen tengeren.

Akárha bölcsőben ringatták volna őket, oly édesen szenderegtek a csónak fenekén s a jótékony álom távol tartotta tőlük a félelmet és aggodalmat. Az idő olyan csöndes maradt, a minőnek Pali ohajtott, a tenger az esti szél után csak gyöngén hullámozott s szeliden, észre véltlenül vitte tovább a csónakot. Mikor reggel a négy testvér fölébredt és szénézett, meglehetősen vissza tért a reményök. Károlyka kinyujtotta a karját.

— Nézzétek ... ott a száraz-föld, nem is nagyon messze. (Lásd a képet a czimlapon.)

Csakugyan, egészen tisztán látszott a vízből kiemelkedő szárazföld. Pali szinte vidáman mondá:

— Remélem, otthon ebédelünk. A víz csöndes, hamar kivezünk a szárazra. Ott majd találunk jó emberekre, akik haza segítenek.

És friss erővel hozzá fogtak az evezéshez, gyorsan közeledtek a száraz-földhöz.

(Folytatása követk.zik.)

A MAJOM BOSZUJA.

— Beszélyke. —

ÖRTÉNETKÉM, melyet most el akarok mondani, nem afféle kigondolt mese. Valósággal megtörtént, annak már nagy ideje. De annak az ódon kastélynak a tájékán, ahol történt, élnek még öreg emberek, akik emlékeznek rá a maguk gyermekkorából, amikor egyik-másik ott volt és végig nézte, végig hallgatta a nagy részét.

Hatalmas ur lakott abban a kastélyban. Még nem volt öreg, de a hire már messzire eljutott és aki hallotta a híret, az nem igen iparkodott, hogy oda kerüljön a közelébe. Mert gögös, kegyetlen, erőszakos volt, aki semmi egyebet nem tekintett, mint a maga kedvtelését. Jaj volt annak, aki vele szembe mert szállani. Tartott jól fizetett csatlósokat, akik vakon teljesítették minden parancsát. Tudta mindenki, hogy amit a kastély ura kimondott, arra csak alázatos főhajrással lehetett felelni.

Akik ott közelében laktak, mind tudták és akik híret hallották, azok is tisztában voltak vele. De sohasem hallotta híret az az öreg ember, aki egy napon éppen a kastély felé baktatott a maga furcsa társaival.

Társainak mondom, mert úgy elbe-

szélgetett velök, mint akár melyikünk a maga jó barátjával és azok mintha értették volna, olyan nyájasan tekintettek reá s pusztá szóra, intésre megtettek mindent, amit kívánt. Pedig biz' ez a két utitárs csak négylábu jószág volt. De mégsem egészen. A másik négy kézen járt. Mert tánczó medve volt az egyik, erős, nagy majoma másik.

— Csak légy türelmes, Jokó... ne dörmögj, vén Morgó... Látjátok amott azt a szép várkastélyt? Ott bizonyosan gazdag uri nép lakik, mulattatni fogjuk és néhány napig jó dolgunk lesz. Nagyot pihenünk, aztán odább vándorolunk.

A medve és majom talán megértették, vagy talán a gazdájok nyájas szelid hangja hatott reájok, de azután megint csak türelmesen ballagtak mellette a poros uton, bár a szomszagtól, éhségtől már majd eldőltek. El is jutottak éppen dél idejére a kastély udvarába. Ami gyerek népség, cselédség ott volt, mindjárt össze futott s az ablakból éppen kinézett a kastély urának alig két éves fiacskája is, kit a dadája tartott ölben.

Ugyesen végezte a medve a tánczát, még ügyesebben a majom az ő mesteriségét s nagyon tetszett ez a produkezió

a kastély ura fiacskájának. Minden áron közelebről akarta látni azokat az állatokat és mert akarta, tehát annak mégis

kellett történnie. A hatalmas ur, aki mást senkit és semmit sem szeretett, csak a kis fiát, maga kísérte le és ott újra

gabb jutalomra számíthatott. Nem mindig akad ilyen szerencséje.

Végre azonban mégis elég volt s a kastély ura be akarta vezetni fiacskáját a szobába. De a kis fiu még nem elégette meg a mulatságot, makrancoskodott és semmikép sem akart tágitani. — Majd délután újra fog tánczolni a medve, biztatta az apja. Aztán majd holnap is... Vagy ha akarod, ezután minden nap. Itt tartjuk a medvét is, a majmot is végképen.

— Oh, szivesen maradok akár egy hónapig is, szólt örömmel az öreg medve-tánczoltató.

— Addig maradsz, ameddig parancsolom. Egyéb iránt reád nincs is szükségem. Mehetsz odább. A medve és a majom itt maradnak. A kulcsárom majd megfizeti az árát.

Nagyot ijedt az öreg, aztán határozott hangon felelé:

— Bocsánat, uram, az nem lehet. Nem adom el állataimat.

— Ne fecsegj. Nem kérdem, adod-e vagy nem adod. Nekem így tetszik és

meg újra végeztette az öreg medve-tánczoltatóval a bohókás produkeziókat. Szivesen is tette az öreg, mert így még gazda-

igly lesz. Pusztulj! Legények, a medvét vezessétek az egyik ölba, a majmot pedig föl a nagy tornácra, ott kössétek meg!

LEVÉL-GALAMB ÚTJA. (Lásd a 360. lapon.)

— Az nem lehet! Én nem adom, nem engedem! kiáltá az öreg. Ez gonosz erőszak, igazságtalanság!

Bősz haragra lobbant a hatalmas várur, a szolgálái pedig szinte sápadoztak a rettentő vakmerőségen, hogy az öreg ilyen szavakat mer kiejteni. De meg is keserülte.

— Fogjátok meg ezt a vakmerőt, parancsolá a kastély ura. Le vele a legmélyebb börtönbe, ott vesszen éhen-szomjan!

Most már sejteni kezdte az öreg, milyen helyre jutott. Halálos rémület fogta el és könyörögni kezdett. Kaczagva felelé a várur:

— Ismerem az effélét, sokszor hallom. Először vakmerőek vagytok, aztán könyörögtök. De nálam nincs kegyelem. Csak egyszer beszélek. Vigyétek.

A szerencsétlen öreg hasztalan kísérlette volna meg az ellenszegülést. Izmos karu csatlósok ragadták meg és lehurczolták a várkastély mély börtön-pinczéjébe. Durva, kegyetlen ficzkók voltak, mint a gazdájok s röhögve bucsuztak az öregtől:

— Jó éjszakát, öreg. Itt kedvedre alhatol. Ne félj, senki sem fog zavarni soha többé. Egészen az ítélet napjáig nyugodalmasan fogsz itt pihenni.

Az öreg térdre borulva rimánkodott. Mondják meg hatalmas uroknak, hogy már bele egyezik mindenbe, bocsánatért

könyörög, itt hagyja a medvét, majmot, csak életének irgalmazzon.

— Már elkéstél, feleltek kaczagva a csatlósok. Irgalmat a mi urunk nem szokott adni, arra csak a pap való.

És ott hagyták.

Nem valami szokatlan dolog volt az ilyen kegyetlenkedés a hatalmaskodó várur kastélyában. Nehány percz mulva nem is törődött már senki az öreggel. Dél-ebédhez ültek, lakmároztak, vad mulatságtól hangzott a várkastély.

Elhangzott egészen addig, míg egyszerre csak, késő délután, rémült sikoltás hallatszott az udvarról. Egyik cseléd asszony állt ott és meredten bámult föl a kastély tetejére. Oda siettek többen és mindnyájokban elhült a vér.

Ott a szédítő magasságban, a kastély tetején sétált a majom; de nem egymaga — félkarjával erősen magához szorítva tartotta a várur kis fiacskáját, aki a rémülettől elájult és tehetetlenül hevert a majom karjában. A fiucska ott járt a tornáczon a majom körül és eloldotta, a majom pedig, aki a gazdájától távol nyugtalan volt és unatkozott, fölkapta a fiucska és felszökött vele a tetőre. Nem ellenséges indulatból tette, hanem majom-szokásból, mert a majom szeret holmi élő apróságot dédelgetni, ha saját kis fia nincs. Nem is lett volna nagyon nagy a veszedelem, ha a majom utat nem talál a háztetőre; de így ki tudhatja, mikor elégeli meg a majom ezt a mulatságot? És ha eldobja magától a gyermeket, vége!

Ha még oly nagy volt is a szolganépség rémülete, jelenteni köllött a veszedel-

met a k
gatta, hi
udvarra,
majom,
gott a r

— Pu
ségtől r
lőni azt
Senki
belátták
nagyobb
csár alá

— Ob
Először
hogyan ok
a gyermek
a golyó,
zuhanna
a kis fi

— Ig
inkább
legügyes

Megin
vén kul

— Ig
most n
észre ve
södni,
hogyan el
megint

Ez is
már nem
reszkett
oktalan
banatba
zeme
is ía,
magához
nevelni.

met a kastély urának. Elképedve hallgatta, hinni sem akarta és rohant ki az udvarra, hogy lássa. És látta, amint a majom, a fucskát szorongatva, levigyorgott a rábámuló emberekre.

— Puskát ide! kiáltá dühtől és ijedségtől remegve a hatalmas ur. Le kell lőni azt az átkozott állatot!

Senki sem mozdult, mert mindjárt belátták, hogy ez a parancs csak még nagyobb veszedelmet hoz. Az öreg kulcsár alázatosan meg is merte mondani:

— Oh uram, azt nagyon rosszul tennők. Először is: ki biznék magában annyira, hogy okvetlenül a majmot találja és nem a gyermeket? De még ha jól talál is a golyó, csak az lesz belőle, hogy együtt zuhannak le a szörnyű magasságból, mert a kis fiu nem tud ott megkapaszkodni.

— Igaz, igaz! hebegte az apa és mindinkább elsápadt. Akkor hát siessenek a legügyesebb mászók utána és fogják el.

Megint csak nem mozdult senki. S a vén kulcsár ismét megszólalt:

— Igy sem lehet, oh uram. A majom most nem bántja a gyermeket, de ha észre veszi, hogy üldözik, meg fog dühösödni, menekülni igyekszik és bizonyos, hogy eldobja a gyermeket ... és akkor megint csak lezuhan.

Ez is igaz volt. A hatalmas várur most már nem tombolt, nem parancsolt, hanem reszketve bámult a levegőbe. Hát egy oktalan majom kifog rajta! Minden pillanatban várhatja a borzasztó eseményt. Mielőtt fogja magát agyon zuzni az ő fia, az ő legfőbb büszkesége, akiből magához hasonló hatalmas embert akart nevelni. És hiába feszíti meg az agyát,

nem tudja, mit tegyen. De hátha más mégis tudna. Már inkább kérve mondta:

— Emberek, találjatok módot, hogy fiamat megmentsetek. Dus-gazdaggá teszem azt, aki megmenti.

Tudták, hogy amit ígér, megteszi. De mégsem mozdult senki. Mert senki sem tudta a módját.

Végre megint csak az öreg kulcsár szólalt meg:

— Egy módja talán volna, de nem tudom, szabad-e megmondanom?

— Beszélj szaporán!

— Csak egy ember mentheti meg s az nem más, mint a majom gazdája. Annak a szavára bizonyosan hallgat.

— Igaz! Rögtön hozzátok elő az öreget.

Néhány percz mulva már ott volt az öreg. Már tudta is, miért nyílt meg a börtöne, melyet sirjának szántak. A csatlósok elmondták neki, mialatt fölvezették. De az öreg egy csöppet sem volt meghatva s komor, rideg tekintettel állt meg a várur előtt. Ez szeliden, kérő hangon szólalt meg.

— Jó öreg ... felejtsd el, amit tettem ... Már tudod ugy-e, mi történt ... Nézd ... nézd ott az egyetlen fiamat ... halálos veszedelemben van ...

— Látom, felelé az öreg közönyösen.

— Te megmentheted ... reád bizonyosan hallgat az a rettenetes állat, ha behivod amott a padlás-ablakon.

— Meglehet. De mi közöm hozzá? A gyermek nem az enyém, a majom sem az enyém, én magam már elkészültem a halálra, engemet többé nem érdekel semmi.

— Vissza adom szabadságodat, vissza adom állataidat, gazdagon megjutalmazlak, urrá teszek . . .

— Már nekem kincs, gazdagság nem kell. A Gondviselés megjutalmazott, mert látnom engedi, hogy kegyetlenségedért elért a büntetés. Lakolj!

Villámló szemekkel, zord hangon mondta ezt az öreg. S a hatalmas ur már nem pattant fel, hanem sirva, összetett kezekkel rimánkodott:

— Igazad van, hogy megérdemeltem a lakolást . . . de légy irgalmas! . . . Megalázkodom . . . kérlek, légy irgalmas!

— Hát te ismertél irgalmat velem, szegény öreg vándorral?

— Nem . . . nem! Én nem is érdemlem tőled . . . de lásd . . . az a kis gyermek . . . az nem bűnös. Ő iránta légy irgalmas! És tőlem kívánj akármit, kardomra esküszöm, megteszem.

Az öreg arcza már nem volt olyan komor.

— Jól van, megkísértem. De ha visza adom fiadat, két kívánságom teljesítésére köll megesküdöd.

— Im, előre megteszem! Oh, de siess! Minden pillanat meghozhatja a veszedelmet.

Az öreg bement a kastélyba, fölvezették a padlás-nyíláshoz. Ott kihajolt és parancsoló hangon kiáltá:

— Jokó! Hozd ide! Tüstént!

A majom habozás nélkül engedelmessékedett, oda ment és engedte, hogy az öreg elvegye a fiucskát. Aztán utána bujt be a padlásra s jött le az udvarra. Örömeben sirva, kaczagva vette ott át a gyermeket a vár ura.

— Megszégyenítettél, örök hálára köteleztél, szólt aztán. Eskümet bírod. Mondd, mi az a két kívánságod, melyet teljesítenem köll?

— Nem nehéz egyik sem. Az első az, hogy engedj állataimmal távoznom ugy, amint jöttem. A magam számára egyéb nem köll. A másik az, hogy amint te most rászorultál az irgalomra, te is mindig légy irgalmas, mikor tőled kérik.

Lecsüggesztett fejfel, könyezve hallgatta e szavakat a megtört várur. Aztán szeliden mondá:

— Megfogadtam, meglesz. De hogy láthasd, mily igazán beváltom szavamat, maradj itt mindenkorra mint jó öreg barátom. Taníts, hogy más ember legyen belőlem. Ha van otthon valakid, akit magad mellett akarsz látni, ide hozatjuk, itt éljetez csöndes nyugalomban.

Az öreg egy ideig habozott, de aztán bele egyezett. És nem telt bele sok idő,

már egészen más hire volt a kastélynak, messze földön áldották nemcsak jó urát.

Jokó pedig azután kedvére sétálhatott a kastély tetején; de volt rá gond,

hogy csak egymaga sétálgasson ott a magasban.

LILIAM. (Lásd a 368. lapon.)

LEVÉL-GALAMB ÚTJA.

(Képpel a 360—361. lapokon.)

LEVÉLGALAMB, tubiczám!

Távol messzeségre
Elküldtünk a minapán —
S megkerültél végre.

Szállj le, a kezemre szállj,
Csöndesedj, pihenj meg.
Nyugalmat nálunk találj
Dobogó szivednek.

Szilézia messzi van,
Sok aknája, gyára;
Mélységes bányáiban
Éj van, nap se járja.

Bányászatot ott tanul
A mi Feri bátyánk;
Tanul fáradhatlanul...
Ó, ha egyszer látnánk!

Se pósta, se távirat
Ugy nem közli véle
Hü testvéri vágyimat
Mint e kis levélke:

Az a kicsinyke levél
Itt örves nyakadban,
Melyet neki megvívél,
Szállva szakadatlan.

S itt a válasz-irata,
Nyakadból lefejtem:
»Nem változom meg soha
Igaz szeretetben!«

Még egy év, és azután
A miénk örökre:
»Vissza szállok jó Gyulám
Drága körötökbe!«

AZ ÁRULÓ LEVÉL.

— Kicsi beszélyke. —

IZIKE, te haszontalan kis lótifuti, hol vagy már megint? Gizike! Hát azt hiszed, nekem egyéb dolgom sincs, mint hogy örökké utánad szaladgáljak?

— Már annyi mint a! kedves Jolán kisasszony. Ugy gondolom, hogy csakugyan nincs valami sokkal fontosabb dolga, erre meg éppenséggel vállalkozott.

— Ejh, hallgasson maga öreg Jutka. Volna csak magára bizva, majd nem állana olyan hamar elő a bölcs okoskodással! Mikor az ember alig veszi le róla a szemét, már a jó Isten tudja, hol botorkál a lába.

Az már bizonyos, hogy a kis Gizikének minden felé botorkált a lába, ahol nem is kellett volna. De ő, amilyen csöpp jószág volt, nem is sokat törte rajta a fejét, hol kell és hol nem kell, és mikor kell és mikor nem kell valahol botorkálnia. Ahova az aprócska lába vitte, ott volt. Néha fönn a fiókos szekrény tetején, ahonnan hatalmasat lehet lepottyanni sokkal rövidebb idő alatt, mint amennyi a fölmászásra kellett; néha meg lenn és benn az utczán a pocsolóban, ahol térdig bekeverhette a ruháskáját. És hogy mind ez meg ne történjék, arra Jolánkának kellett gondjának lennie; mert a minap, mikor mamáék vagy tiz napra elutaztak, ő vállalkozott rá, hogy majd elmulattatja a kicsikét, csak gondoskodjék az öreg Jutka, a hű régi cseléd minden egyébről, ami szükséges. A mama pedig így szólt:

— Azt hiszem, ketten együtt el is végezhetitek jól. Jutka majd gondoskodik, hogy semmiben se legyen fogyat-

kozásot
hogyan eg
tasd,
okosan

— N
tunk m

Az e
A más
Jolánka
gyon al
A harm
eljutott
Mikor o
dezzette
hogyan ad
valamiv

hogyan rá
Gizike
indult a
a kapu
talált, m
hogyan o

Ott t
másfél
nézni, m

— E
hogyan m
hogyan m
belegazo

— Ja
odaérkez
kell gon
nem tud

kozásotok; neked pedig az lesz a gondod, hogy együtt légy Gizikével és elmulatásd, mert ő egymaga még nem tudja okosan eltölteni az idejét.

— Ne félj, mamácskám, majd elmulatunk mi ketteskén, biztatta Jolánka.

Az első napon jól is ment minden. A második napon már úgy találta Jolánka, hogy ez a kis Gizike nagyon alkalmatlan, nyughatatlan portéka. A harmadik napon pedig éppenséggel eljutott a türelme fogytára. Hogy is ne? Mikor ő a bábu-házat tisztogatta, rendezgette, Gizikének pedig meghagyta, hogy addig üljön csöndesen és mulasson valamivel. Hogy mivel? . . . az az ő dolga.

Hát Gizike egy ideig szépecskén el is üldögélt, gondolván, hogy azután majd kísétálnak. De az az »azután« csak nem akart bekövetkezni. Jolánka úgy elmerült a maga dolgába,

hogy rá sem gondolt többé a kicsikére. Gizike pedig megugta a várást, neki indult a világnak és meg sem állt, amíg a kapu előtt a nagy pocsolórára rá nem talált, melyről azt hitte, azért van ott, hogy ő keresztül gázoljon rajta.

Ott talált rá Jolánka, mikor vagy másfél óra múlva eszébe jutott körülnézni, mit csinál Gizike.

— Ejnye te csuf, rossz kis jószág! Hát hogy mertél tudtom nélkül távozni? És hogy mertél ebbe az ocsmány pocsolórába beegázolni?

— Jaj kisasszonykám, szólt a szintén odaérkezett öreg Jutka, hiszen éppen azért kell gondját viselni, mert ő maga még nem tudja, mi szabad, mi nem szabad.

— Dehogyan nem tudja! Mondtam neki tegnap is, ma is. De szófogatlan ám. No megállj! Ezért majd kapsz büntetést. Nem is várom, hogy mamáék haza jöjjenek, még ma írok nekik. Megírom, hogy nem érdemled a szép játékszert, melyet ígértek neked. Nem is hoznak, tudom.

— Jól van no, szólt megint közbe az öreg. Ha megírja a levelet, adja mindjárt ide, hogy még ma elvihessem a postára.

El is vitte. S a szülék a városban másnap meg is kapták és az elejét igen elszomorodva olvasták. Aztán kissé elmosolyodtak, de végre mégis csak nem igen

voltak megelégedve. Mert a levél végére ákom-bákom bötyükkel az volt oda írva:

»Ne tesszen elhinnyi, amit Jolán kisasszony ír, a kis Gizike nem rossz, csak olyan ümim-máskor, de Jolán kisasszony már belejűnt, hogy gongyát viselje. Azé nem lesz semmi hiba, most már én viselem a gongyát. Jutka.«

Egy héttel később mamáék haza érkeztek és Jolánka meglepetve látta, hogy csöppet sem haraguszna a kicsikére, az ígért játékszert is elhozták neki. De ő, Jolánka, ő hiába várt, az ő számára semmi sem került elő a ládából. És a mama csak ennyit szólt:

— A leveledet megkaptam és tudom, hogy nem teljesítetted, amire vállalkoztál. Nem volt benned elég szeretet, türelem és kitartás kicsike testvéreddel szemben. Csalódtam benned, az pedig nagyon elszomorított, hogy a magad hibáját árulkodó levéllel akartad a kicsikére tolni. Meglátom, fogsz-e iparkodni, hogy jóvá tedd a hibádat.

Jolánka fülig pirult, aztán sirt, aztán pedig gondolkozott. És a vége az lett, hogy a mamához sietve, őszinte megbánással kért bocsánatot.

LILIOM.

(Képpel a 365. lapon.)

TISZTASÁGNAK, szelidségnek
A virágja: lilium.
Kis kertemben öntözgetem,
Szeretettel gondozom.

*Piros-Pünkösd vasárnapján
Ott leszek a menetben,
S virágimat, égi Atyám,
Mind Tenéked szentelem.*

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLII. köt. 20-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

Botond vezér.

Helyesen fejtették meg: Dienes Mariska, Kricsfalussy Márta és Zoltika, Roheim Ilona és Irénke, Adriányi Esztiike, Bárkányi Ödön, Ehrlich Juliska, Löwinger Stefán (tán Stefanie?) és Lenke; Révy Emil, Szelvár Hus, Nyáry Miklós, Mahrer Aranka, Csipkay Mária és Annuska, Lenek Rikárd, Frankl Paula, Könyöki Ella, Benedek Pista, Szabó Ilona, Gyulay László és Lajos, Patterson Margit és Orsolya, Weisz Aranka és Rudi, Visontai Ilonka, Salamon Ilona és Gyula, Széll Erzsike, Mäder testvérek, Lipovniczky Ilona, Forster Tibor, Eleőd Tihámér és Kende, Stern Ilona, Irma és Sándor, Szögyény Gábor, Baum Miklós, Iró Lajos, Beéldi Tibor.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kontra Sándor. Selyembogár-petét a pancsovai állami selyem-gyártó intézetből hozathatsz. Ez-é a hivatalos czime, nem tudom; de leveled rá akad. A selyembogár-termesztésre vonatkozó tankönyvet megküldi neked bármely hazai könyvkereskedés. Födolog: a házatok táján van-é elég eperfa? — **Pankovich Serena.** Azt a mesét sokféle változatban olvastam magam is: a török Mahomed prófétát mondja hősének, a perzsa Husszeint, a hindu valamely királyát s így tovább, végig a népeken. Valamelyiknél

bizonyára megeshetett. — **Scheuer Róbert.** Iskolai szép sikerednek megörültem. De Gyula is legény ám a talpán. Nemsokára látjuk egymást. — **Patterson testv.** A Bajuszhegyi törtériájához hasonlóval nemsokára fogtok találkozni. — **Jóó Balázs.** Az állatkert reggeltől estig van nyitva. Hogy a déli órákban bezárnák, erről mitem tudok. — **Beck Sári.** Az 1-ső nagyon is könnyű, a 2-ik nincs megszerkesztve, csak úgy van oda csapva minden utmutatás nélkül. Ez utóbbi különben, még pedig bővebb alakban, már megjelent. Más válassz és csinálj meg gondosan. A »Kis Lap«-nak bármely számából megtanulhatod, hogyan kell. — **Lenek Rikárd.** A cseresznye-szárakból gyomor-erősítő teát főznek. — **Hauer Huska.** A te levelkédet, melyben »jó reggelt!« kívánsz, este hozta meg a postás. Már most mitévő legyek a te jó kívánsággal? Utólagos jóváhagyásod reményében a rá következő reggelre váltottam be. — **Szögyény Gábor.** »Az ezüst-barlang« című elbeszélést a »Kis Lap« XL. (1891-iki 1-ső) kötetének 277-től 402-ig terjedő lapjain találd meg. Ugy ez, valamint a »Putnei vár kedvence« is meg fog jelenni a »Forgó bácsi könyvtára« cz. gyűjteményben, f. é. júliustól kezdve az Athenaeum kiadásában. Az álom megfejtését küldd be. Különös, hogy ennek a természetrajzi feladványnak a megfejtésével oly kevesen foglalkoztak. Rejtvényedet besoroztam. Értelmes leveledben örömmel tellett. — **Goldschmiedt Olga.** Ugy illik, hogy ahhoz cizmezzed leveleidet, akinek neve ott van a »Kis Lap« mindenik számán. Ez pedig *Forgó bácsi és senkise más.* A képrejtvény tárgya jó, de a »Kis Lap«-ba nem való. — **Francke Kálmán.** Jólesett olvasnom, hogy ismét talpra ugrottál s a magad s derék tanuló társaid örömeire újból beálltál a világhódító tanulás zászlaja alá. — **Fleischman Rózsa.** Már most rendben van. Mihelyt lehet, közlöm. — **Vanka Mihály.** Már hogy ne volna fekete gölya is? Éppen úgy, amint van fehér holló is. Csak hogy persze mind a kettő ritkaság. Az óragyártás főhelye (emporiuma) Európában Helvézia és ebben Genf városa. — **Szt. Gaály Klárka.** Honnan származik a »puska« szó? Nyilván onnan, hogy »pú«-t csinál, amikor elsütik. Más magyarázatát nem tudom. De nem valószínűtlen, hogy a többel vettük, mint sok egyéb szerszámnak a nevét. — **R. A. Eredeti?** Ha fordítás, kérem a forrás megnevezését.

BÜNTETÉS.

M. I. tépett levelét figyelmen kívül hagyom.
F. b.